

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Conclusio Operis & De Modo Ac Tempore Quo Autor Opus hoc præscripsit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

situi præueniens rationem per quam aliquis condoleretur al-
teri, quasi simul patiens cum eo, passio autem dicta secun-
dum electionem est actus voluntatis sequens rationem per
quam volumus subueniri alterius miseriae & h[oc] compas-
sio potest esse sine aliquo motu appetitus sensitiui conse-
quentie, ponitur enim in Deo & in angelis, in quibus non
est appetitus sensitiui, & potest esse cum motu appetitus
sensitiui, sicut est in nobis, in quibus appetitus sensitiui
frequenter sequitur imperium rationis & voluntatis, &
prater hos duos modos non est dare tertium. Minor de-
claratur, scilicet quod secundum neutrum istorum modo-
rum si compassio in beatis respectu p[ro]p[ri]a malor[um] non
primus modo, quia in beatis appetitus sensitiui est plene
subjectus rationi, ita quod n[on]quama peruerit imperium
rationis, & ideo non erit in eis aliqua compassio dicta se-
cundum passionem primo modo nec secundo modo, quia
solum compatimur illis compassione dicta secundum ele-
ctionem quorum malum repellere volumus, sed mala vel
penas reprobamus beati repellere nolunt, quia quan-
tus pro statu praefentis vite homines posunt ab his preuidi:
cio diuina iustitia transferri a statu miseriae & peccati, &
ideo beati possint ad eos habere compassionem dictam
secundum electionem, ramen damni ab his preuidicio
diuina iustitia non possunt transferri a miseria, & ideo
secundum rectam rationem non potest ad eos haberi com-
passio secundum electionem, quin portius beati non solum
eis non compatimur, verum etiam de penit[er]ia eorum gau-
dent non secundum se, quia gaudium non potest esse de
mallo vt sit, sed ratione diuina iustitia quam vident in eis
impleri, secundum illud Psa. L trahitur iustus cum vide-
rit, & ratione sua liberations.

7 AD primum argumentum dicendum quod antecedens non est verum. videbunt enim mali gloriam beatum & visione corporali quantum ad gloriam corporis. Probabile enim est quod in die iudicii beati appareat in aliqua claritate insinuante gloriam corporis. & hanc poterunt videre mali. & quia corpus non glorificabitur nisi anima prius & simpliciter glorificetur, ideo perpendit cognitione intellectuali bonos esse in quadam gloria inseparabilis, quantum in speciali non cognoscent, post diem iudicii quanuscum damnati corporaliter non videant beatos existentes in celo, recordabuntur tamen gloriae corporis qua animis quam in eis videbunt & cognoscetur, & hoc erit eis ad tormenta. Nec valet quod dicatur de Paulo, quia illi communicatum fuit videre gloriam bonorum experientialiter, habuit enim in transitu tandem visionem quam habent beati quod fuit maxime gratiae, et damnati non habebunt talem cognitionem, sed solum cognoscent in generali quod beati sunt in quadam gloria inseparabilis, consequentia etiam non valet, quia cum cognitio pertineat ad perfectionem, non oportet si cognitio bona damnatorum concedatur beatis qui erunt perfectissimi, quod etiam cognitio glorie bonorum concedatur damnatis qui erunt imperfecti & miserissimi.

8. Ad secundum dicendum est quod quantum est ex forma arguendi non oportet quod si beati videant penas damnatorum quid eis compatitur, vel de eis gaudent, malorum enim penas videamus, de quibus nihil curamus, sed secundum est tamen quod beati gaudent de penis

Quæstio III.

damnatorum modo quo dictum est, nec illud est contra-
rium charitati, quia non gaudent de peccatis eorum secun-
dam se, sed quia vident in eis impleri ordinem diuinam ius-
titie, cui sunt perfecte & totaliter addicti, charitas autem
recipit principalius Deum quam proximum, quia obie-
ctum eius est summum boni quod est principium à quo
sumus, & finis ad quem tendimus, qui est Deus benedictus
et in secula. Amen.

Conclusio Operis &

DE MODO AC TEMPORE
Quo Autor Opus hoc
præstipisit.

Scripta super quatuor Sententiarum libri iuuenis inchoau, sed senex complesum, siquidē quod in primis dictaueram & scripsi, fuit a quibusdam curiosis mihi subtreptum antequā fuisse per me sufficienter correc̄tum, propter quod hoc Opus solum quod per omnes libros incipit. Et Deus in colo reuelās, &c. Tanquam per me editum & correc̄tum approbo. Protestationem quoq; in principio primi libri positam per singulos tres consequentes libros, & in singulis contentis in eis pro repetita haberi volo, que incipit circa finem illius principiū, vbi dicitur & hunc modum Deo adiuuante tenere volumus, & durat usque in finem. Si autem in hoc opere aliquid dignē laudabiliter scriptū sit, illi solum sit laus & gloria, per quem mōda data est gratia, & veritas patefacta, si vēlō aliquid minus dignē laudabiliter scriptū sit, mea acribatur imperitie & non malitia, quia studium meum semper fuit inquirere veritatem, sed quia homo sum patiū ingenii, & exigut temporis non dubito, imò verisimilē prae sum quid in dictis meis multa poterunt indenri quā meliori iudicio poterunt corrigi & melius emendari, quod opto, & oro fieri per talem qui sit veritatis Amator & non emulsus Represendor, vt etiam Opus meum quād correc̄tum Operis cedat ad honorem Iesu Christi, qui dicitur, *qui erroris*

Et in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum,
ut testimonium perhibeam veritati, qui
est Deus benedictus in secula
seculorum. Amen.

Finitum scriptum super quartum & ita super omnes quatuor libros Sententiarum, compilatum & diligenter recognitum finaliter, manu imposita consummatum & editum per F. Durandum de sancto Portiano Doctorem sacre theologie Ordinis celeberrimi Fratrum Predicatorum & Meldanien. Antiquorum ecclaeiarum Episcopum & Rectorem.

Deo sit laus & gloria.